

Wprowadzenie do lektury:

- <https://www.youtube.com/watch?v=UX8ULCKNWak>

ZADANIA DO WYKONANIA:

Przeczytaj uważnie fragment „Żywota człowieka poczciwego” Mikołaja Reja (str. 47-48) i wykonaj polecenia:

1. Wypisz pięć argumentów, które zdanie Reja przemawiają za wstąpieniem w stan małżeński.
2. Jaka jest zdaniem pisarza rola dzieci w małżeństwie?
3. Wypisz zdrobnienia z akapitu 2. i wskaż czemu one służą.
4. Spróbuj w kilku zdaniach określić, czy przedstawioną w tekście wizję rodziny można uznać za realistyczną?

NOTATKA:

Temat: Renesansowe małżeństwo doskonałe – Mikołaj Rej, Żywot człowieka poczciwego”.

Mikołaj Rej czuł potrzebę tworzenia literatury w języku ojczystym. Jest autorem zdania: „A niechaj narodowie wždy postronni znają/ Iż Polacy nie gęsi, iż swój język mają”. Poza tym, zdaniem Reja, na literaturze ciążył jeszcze obowiązek nauki i zabawy. Dlatego podejmował tematy bliskie człowiekowi, korzystał ze słownictwa potocznego. A wzór człowieka, jaki proponuje czytelnikowi, to nie święty czy rycerz, a człowiek uczciwy, szlachcic gospodarujący na wsi, mający rodzinę. O którą zabiega.

„Żywot człowieka poczciwego”

- Powstał w 1567 r.
- Stanowi podsumowanie twórczości pisarza
- Opiewa wartości: natura, wieś, rodzina
- Piętnuje przywary szlacheckie (pijaństwo, pycha, rozrzutność, lenistwo)
- Zachęca do nauki rzeczy praktycznych
- Namawia do czytania Biblii
- Proponuje uczciwe i godne życie.
- Gatunek: Żywot człowieka uczciwego to gatunek ***literatury parenetycznej*** tworzącej wzorce osobowe godne naśladowania a także poucza i wychowuje człowieka
- Żywot człowieka to ***traktat***, czyli rozprawa naukowa obszernych rozmiarów, podejmująca główny problem danej dziedziny wiedzy i kierowana do określonego czytelnika; ale ma niewiele wspólnego z traktatami pisanymi w średniowieczu, ponieważ jest adresowany do zwykłego czytelnika i ukazuje wzór idealnego ziemianina.

Owocnej pracy, pozdrawiam Anna Morawiec

ZADANIA DO WYKONANIA:

Przeczytaj uważnie fragment „Żywota człowieka poczciwego” Mikołaja Reja (str.52-53) i wykonaj polecenia:

1. Zrelacjonuj reakcję służby na zachowanie gospodarza.
2. Jak, zdaniem Reja, powinien rozpoczynać dzień idealny ziemianin?
3. Jaki stosunek do pracowników uważa Rej za wzorcowy?
4. Ja przełożony powinien traktować pracownika, sformułuj kilka rad.

NOTATKA:

Temat: Renesansowy wzór gospodarza – Mikołaj Rej, Żywot człowieka poczciwego”.

IDEAŁ ZIEMIANINA - jest przede wszystkim mądrym i odpowiedzialnym gospodarzem swojej ziemi i ojczyzny. Pierwszorzędny patriota. Potrafi dbać o gospodarstwo, dom i służbę. Ceni porządek, ład, zgodę i uczciwość. Jego życiowy cykl wyznaczają pory roku i prawa naturalne. Jest pracowity i honorowy, we wszystkim zachowuje umiar, zawsze skromny i spokojny ze stoicyzmem przyjmuje niespodzianki losu.

- Doskonałym autorytetem w tym względzie jest Mikołaj Rej, który wyznawane przez siebie prawdy zawarł w - napisanym pod koniec życia - filozoficznym testamencie pod tytułem Żywot człowieka poczciwego. Utwór jest jakby podsumowaniem swojej małej historii oraz pożegnaniem ze światem doczesnym. Ideał człowieka według Reja to ktoś kto:

- jest cnotliwy (uczciwy, żyje w zgodzie z naturą, jest patriotą),

- akceptuje swój los wyznaczony cyklem pór roku,

- wyznaje ideały średniowieczne i humanistyczne.

Żywot człowieka poczciwego przedstawia schemat ludzkiego życia poprzez analogię. Naprzemiennosc pór roku wyznacza czas pracy i odpoczynku:

- wiosna -okres siania i sadzenia,

- lato - radość z dojrzewających płodów rolnych,

- jesień - zbieranie owoców własnej pracy,

- zima - odpoczynek.

Wizja ta znajduje swoje odzwierciedlenie w Biblii:

"Wszystko ma swój czas, i jest wyznaczona godzina na wszystkie sprawy pod niebem: Jest czas rodzenia i czas umierania, czas sadzenia i czas wrywania tego, co zasadzono[...]"

Powodzenia w pracy, pozdrawiam Anna Morawiec